

PAGO

Philatelistische Arbeitsgemeinschaft Ornithologie (voorheen *Motivgruppe Ornithologie*),

Nederlands contactorgaan van de Duitse *Philatelistische Arbeitsgemeinschaft Ornithologie* met een bijdrage uit België. Contactpersonen: Gerard Kolman en Peter van Nies.

Eerstgenoemde int de contributie van de Nederlandse (en Belgische leden) en redigeert dit orgaan. Tel. 0486-473868. E-mail: gajkolman@home.nl. Website van de PAGO (Peter van Nies <http://www.pag-o.de/nl/>). Koenraad Bracke maakt de contactbrief tot een fraai geheel.

Contactbrief 112 (februari 2020) **Noteer alvast in uw agenda 10 oktober 2020!**

Vogelrondzending

Vlak voor nieuwjaar heb ik weer een vogelrondzending (VRO 28) verstuurd met de volgorde:

Filet, Boersma, Joep Maassen, Wim Maassen, Van Apeldoorn, Geurtjens, Den Duijn, Voorn, Schulting, De Haan, Van Zanten, Loorij, Dinkgreve, De Boer, Kolman. Misschien is het iemand ontgaan, maar om de bankkosten zoveel mogelijk te reduceren (die de pan uitrijzen) het volgende verzoek: Wilt u uitgenomen bedragen beneden de 50 Euro parkeren en deze pas voldoen als u de 50 Euro overschreden hebt (dus na een volgende rondzending). Ik heb iedereen een mail gestuurd. Dit is een herinnering. U en ik zullen daarom een administratie moeten bijhouden, maar dat deed u al om mogelijke verschillen te verifiëren. G.Kolman

Een vogelpostzegel met een verwarrende fout

door Tom Loorij

Omdat ik voor een artikel ter illustratie een postzegel van een dwergmeeuw nodig had, kwam ik uit bij de hierbij afgebeelde zegel met een dwergmeeuw uit de Verenigde Arabische Emiraten.

Maar de naamgeving op de zegel zorgt mogelijk voor grote verwarring. De vermelde naam *Black-headed Gull* is namelijk de Engelse naam voor de kokmeeuw. En het is wel duidelijk dat het geen kokmeeuw is. Wie denkt dat die Engelse naam dan bij de zwartkopmeeuw hoort, heeft het mis, want deze soort heet in het Engels *Mediterranean Gull*. En de dwergmeeuw? Die heet heel gewoon: *Little Gull*. Maar nu de vraag: staat er een dwergmeeuw afgebeeld op de zegel of een zwartkopmeeuw. De determinatie is eenvoudig. De zwartkopmeeuw heeft een veel zwaardere snavel (zelfs nog zwaarder dan die van de kokmeeuw), maar het belangrijkste is dat de zegel ook heel fraai de ondervleugel toont. En die is bij de dwergmeeuw heel donker, bijna zwart en bij de zwartkopmeeuw veel lichter, meer grijs. Dus is de determinatie van de soort als dwergmeeuw volkomen correct, ondanks de foutieve Engelse naam die op de zegel staat.

Vooraankondiging volgende contactdag

Wij hebben weer een nieuwe contactdag georganiseerd! In het kader van de regionale spreiding van die dagen is dit keer gekozen voor een contactdag in Zuid-Holland.

Dit is vooral gedaan omdat maar liefst 8 van onze leden in Zuid-Holland woonachtig zijn. Voor hen is dus zo'n dag meer dichtbij dan ooit! Daarom nu alvast een speciale oproep aan onze Zuid-Hollandse leden om vooral te komen!! Maar vanzelfsprekend zijn de andere leden ook van harte welkom. Wij hopen op een hoge opkomst.

Noteert u dus allemaal alvast de volgende datum in de agenda:

Zaterdag 10 oktober 2020

Het programma staat nog niet geheel vast, maar zoals gebruikelijk is de inloop 's ochtends vanaf 10.00 uur. Dan vergaderen we en is er tijd om te ruilen en te kopen.

Laat iedereen daarom zoveel mogelijk ruilmateriaal meenemen. Tom Loorij zal zijn verzameling laten zien die namens de PAGO heeft meegedaan aan het Teamwettbewerf in Mondorf, 30 mei t/m 1 juni 2020 over de Haagse Vogelbescherming.

Dat gaan we doen in een mooie lichte zaal van het wijkcentrum Essesteijn, Elzendreef 10, 2272 EB Voorburg. Er is ruime (gratis) parkeergelegenheid.

De lunch bestaat uit: soep, broodjes met kaas, ham en/of een kroket. Melk, karnemelk en een sapje. Excl. koffie en thee, die je apart betaalt.

Prijs voor de lunch 6,50 euro en 7,00 euro met een kroket.

Na de lunch vertrekken wij naar de Vogelplas Starrevaart tussen Leidschendam en Voorschoten. Deze plas is door de provincie aangelegd op dringend verzoek van een aantal natuur- en vogelbeschermingsorganisaties ter compensatie van een ander natuurgebied dat helaas door zandwinning verloren moest gaan. Er is een vogelkijkhut die we zeker zullen bezoeken, maar je kan ook van buiten de plas goed overzien. Vooral in de trektijd en in de winter (als hij niet dichtgevroren is) wemelt hij van vogels. Elke herfst huist er wel een tijdje een visarend. Kijker of telescoop geen overbodige luxe. We gaan ook een blik werpen op de zandwinplas er vlakbij waar soms ook honderden eenden en andere watervogels kunnen dobberen. We gaan proberen of wij een lokale vogelbeschermer bereid kunnen vinden om 's ochtends iets te vertellen over het ontstaan van de Starrevaart en over de huidige vogelbevolking.

Nadere informatie over aanmelding, route en bestellen van de lunch volgt t.z.t in een volgende contactbrief of aparte mail.

De organisatoren, Frans Dinkgreve en Tom Loorij

De Wilde Eend: vogel van het jaar 2020

De laatste tijd hoor en lees je steeds vaker dat het slecht gaat met de Wilde Eend (*Anas platyrhynchos*), onze meest voorkomende eendensoort (Afb. 1). De aantallen broedvogels zouden sinds de jaren negentig al met meer dan 30% zijn afgenomen (Vogelbescherming) en het aantal overwinterende eenden zelfs met 40 %, bepaald verontrustend dus. Nou hoeven we voorsnog niet bang te zijn dat ze binnenkort zullen uitsterven want er zijn in Nederland nog steeds tussen de 200.000 en 300.000 broedparen (Vogelbescherming). Niettemin, het wordt toch tijd dat de oorzaken voor deze teruggang gevonden worden en daarom heeft Vogelbescherming samen met Sovon Vogelonderzoek Nederland 2020 uitgeroepen tot 'Jaar van de Wilde Eend'.

Wilde Eenden en Soepeenden

Afb. 1

Tijdens onze watervogeltellingen maken we een onderscheid tussen Wilde Eenden en Soepeenden (alias Parkeenden). Dat laatste klinkt wat oneerbiedig, maar het is toch de officiële benaming van Sovon voor deze vogelsoort. Zoals zijn alias doet vermoeden, zijn Soepeenden afstammelingen van gedomesticeerde eenden, Wilde Eenden in dit geval, rechtstreeks of door kruising met een echte Wilde Eend. Vroeger werden Wilde Eenden veel in gevangenschap gehouden en daardoor ontstonden er uiteindelijk veel kweekvormen

die in kleur, grootte en/of lichaamsbouw afweken van de oorspronkelijke Wilde Eend (Afb. 2). Vaak hebben ze witte onderdelen in hun verenpak, met name een witte borstvlek komt nogal eens voor. Voor de herkenning tijdens onze tellingen is dat van wezenlijk belang. Ontsnapte exemplaren kunnen zich in ons klimaat goed handhaven en komen ook tot voortplanting; bovendien hybridiseren ze gemakkelijk met Wilde Eenden. Het wordt niet uitgesloten dat dit van invloed is op de achteruitgang van de Wilde Eend.

Verschillen tussen mannetjes en vrouwtjes

Zoals bij veel vogelsoorten gebruikelijk, is het vrouwtje veel bescheidener van kleur dan het mannetje. Waar het vrouwtje voornamelijk bruintinten laat zien met meestal een lichte streep boven haar oog (Afb. 3), spatten bij het mannetje (de woerd) de kleuren ervan af. Hij heeft een prachtige iriserend groene kop, een geelgroene snavel, witte halsband en een roodbruine borst (Afb. 4). De rest van zijn lichaam is grijsachtig met hier en daar een zweem bruin; in de zwarte staartveren (met witte uiteinden) steken twee parmantige krulveren, iets wat bij geen enkele andere eendensoort voorkomt (Afb. 5). Beide seksen hebben een metaalblauwe spiegel (gekleurde vleugelvlek), groen en paars glanzend, met opvallende witte randen (Afb. 6).

Een ander verschil is het geluid dat ze voortbrengen. Wij denken wel eens dat alle eenden kwaken, maar niets is minder waar! De woerden maken slechts onopvallende geluiden en tijdens de balts piepen ze. Bij de Wilde Eenden zijn het de vrouwtjes die het overbekende kwaken en snateren voortbrengen (Afb. 7), dus eigenlijk de omgekeerde wereld. Waarom zij het wel doet en hij niet, is mij een raadsel.

De rui

Wilde Eenden ruien na het broedseizoen. Ze verliezen dan in een keer alle slagpennen in beide vleugels. Daardoor kunnen ze korte tijd niet vliegen waardoor ze zeer kwetsbaar zijn. Dit probleem wordt opgelost met een tijdelijk, camouflerend verenkleed, eclipskleed genaamd. Alvorens ze de slagpennen verliezen wisselen de woerden eerst de fraai gekleurde veren voor veren met de schutkleuren zoals de vrouwtjes die ook hebben. Als je er niet op bedacht bent, denk je dan "hé, waar zijn die woerden gebleven?". Die lijken dan heel erg op de vrouwtjes en zijn enkel nog te herkennen aan hun geelgroene snavels (Afb. 8), de vrouwtjes hebben oranjebruine snavels (Afb. 3). Dan pas worden de slagpennen vervangen door nieuwe. Als ze daarmee klaar zijn, worden de overige veren gewisseld en zien we de fraaie kleuren weer terug. Omdat de Soepeenden afstammen van de Wilde Eend, treffen we ook daar deze eclipsrui aan.

Afb. 7

Zorg voor het nageslacht

Vaak al in de herfst beginnen de woerden zich uit te sloven voor de vrouwtjes (Afb. 9). Ze zijn prachtig op kleur en dat laten ze graag zien! Ze strekken hun hals, schudden met kop en staart en spetteren er op los (Afb. 10). Uiteindelijk is het 't vrouwtje dat in alle rust een keuze maakt

en vanaf dat moment zijn ze onafscheidelijk (Afb. 11a en 11b). Er volgen veelvuldig vrijpartijen op het water, maar pas in het voorjaar vindt de bevruchting plaats. Het vrouwtje heeft dan met haar borst een ondiepe kuil gemaakt en bekleed met plantaardig materiaal en later ook met haar eigen donsveertjes. Het kan op

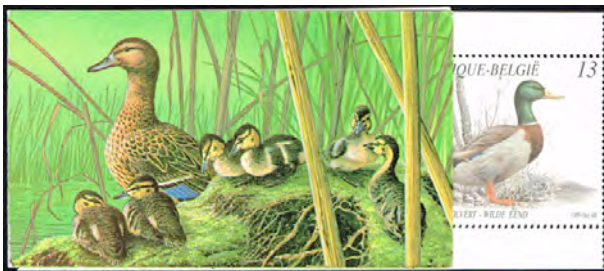

de meest vreemde plaatsen gesitueerd zijn, maar meestal toch in de nabijheid van water, en goed verborgen. Soms ook in speciale eendennestkasten (Afb. 12a en 12b) die zodanig geplaatst zijn dat ze bescherming bieden tegen predatoren. Zodra de eieren gelegd zijn en er gebroed moet worden en daarna de jongen verzorgd, vindt de woerd dat zijn taak er wel op zit: van vaderplichten heeft hij nooit gehoord.

Afb. 13: Fancy cancellation

(Afb. 15). Ze voeden zich in die levensfase vooral met insecten die ze zelf, doorgaans in het water, moeten zien te bemachtigen (Afb. 16). Hun

Afb. 15: postzegelboekje België

Hun toekomst

Ik schreef het al in de inleiding: de laatste decennia is er in ons land duidelijk sprake van een flinke achteruitgang. In de ons omringende

Afb. 17: "Privatganzsache" Beieren

er in de kuikenfase iets mis moet zijn. Gebrek aan insecten als gevolg van waterverontreiniging en het gebruik van neonicotinoïden worden in ieder geval ook gezien als belangrijke oorzaken, want voor eendenkuikens is dat het belangrijkste voedsel. En dat enkele kuiken dat door een Snoek verschalkt wordt zal het verschil toch niet maken (Afb. 18). Nader onderzoek is dus gewenst.

Peter van Nies

Samen met andere woorden vormt hij dan 'vrijgezellenclubs' en leiden ze een 'vrolijk bestaan' (Afb. 13). Het vrouwtje neemt dus alle oudertaken waar en broedt geduldig haar 7-13 groenachtig witte eieren uit in ruim drie tot soms vier weken (Afb. 14). Haar schutkleur komt daarbij goed van pas, want zelfs als je er vlak bij staat zie je haar meestal nog over het hoofd. Zodra alle eieren uit zijn, leidt het vrouwtje de jongen naar veilige, voedselrijke

plekjes

eerste verenpak ziet er nog precies zo uit als van het vrouwtje, pas als ze in het najaar volwassen zijn, krijgen de mannetjes die prachtige kleuren.

Afb. 14

landen schijnt dat echter niet het geval te

zijn. Onderzoek heeft aangetoond dat de broedresultaten in al die jaren niet slechter zijn geworden en bovendien is er sprake van een verminderde jachtdruk (Afb. 17) waardoor de overlevingskansen voor volwassen Wilde Eenden zelfs zijn toegenomen. Sovon gaat er vooraan vanuit, dat

Afb. 16

Afb. 18

Finse postwaardestukken met vogels – fotokaarten

Finland heeft ongeveer 5,5 miljoen inwoners – relatief weinig voor een land van 336.855 km² dat voor bijna 10% uit water bestaat. (Ter vergelijking Nederland 41.543 km² en 3x zoveel inwoners; België 30.528 km² en 2x zoveel inwoners). Met hun slechts 5,5 miljoen inwoners verzenden ze wel 3,8 miljard sms'jes per jaar met 9,3 miljoen gsm-abonnementen.

Wat nog mooier is – ze zenden per jaar ongeveer 65 miljoen postkaarten waarvan ca. 50 miljoen met Kerstmis (hoewel die aantallen ook daar de laatste jaren stilaan achteruitgaan). De Finse post huurt dan ook voor Kerstmis extra personeel in: niet minder dan 3000 seizoenarbeiders moeten die extra postkaarten sorteren. Met Pasen is er dan nog een tweede stortvloed van postkaarten, hoewel met ca. 1,5 miljoen helemaal niet vergelijkbaar met de vele postkaarten die rond kerst gestuurd worden.

Het geluk wil nu dat op een groot deel van die postkaarten vogels zijn afgebeeld, ook al zijn het vaak dezelfde vogels die terugkomen. Veruit de meeste kaarten beelden de goudvink af – de symboolvogel voor de Finse winter die daar ook aan de voedertafels aanwezig is. Er moeten al honderden van die kaarten zijn die vogels afbeelden, dus ze hier allemaal tonen zou ons te ver leiden. Daarom gaan we ons hier beperken tot de postwaardestukken met fotoafbeeldingen van vogels.

Het grote voordeel van die postwaardestukken is dat je alles ineen hebt – de kaart met een ingedrukte postzegel zodat deze meteen kan verstuurd worden en je geen postzegel meer hoeft te kleven. Je betaalt er wel wat meer voor, want een deel van de opbrengst van de kaart gaat naar een charity of is voor liefdadigheid. Is er iets mooiers dan met Kerstmis een beetje te delen met anderen, gewoon door postkaarten naar je naasten te sturen?

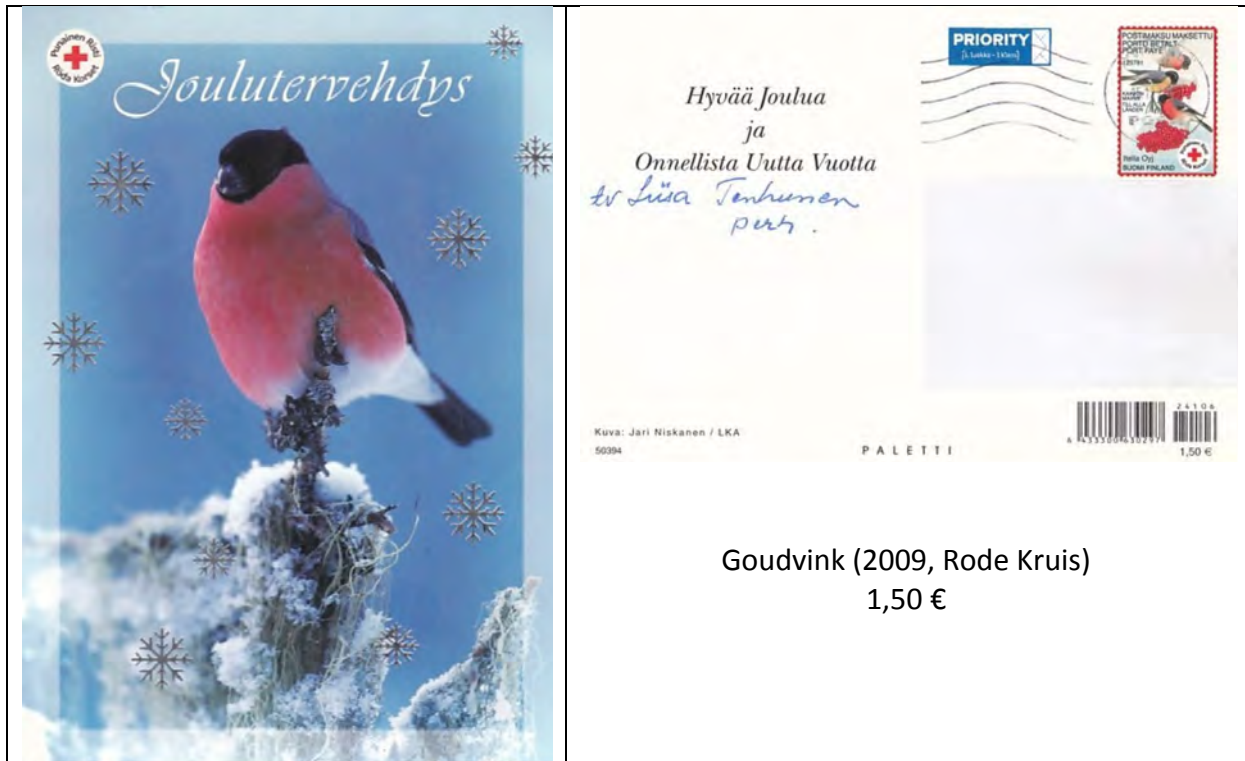
De meeste van die kaarten zijn van het Rode Kruis (of zoals vermeld in de twee talen op de ingedrukte zegel *Punaisen Ristin* in het Fins en *Röda Korset* in het Zweeds).

De Goudvink is een symbool van Kerstmis, met zijn felrode borstkas die contrasteert met de winterse sneeuw. In de winter is hij een geregelde bezoeker aan de voedertafel.

Zwanen worden als erg monogaam beschouwd – ze zouden hun hele leven bij elkaar blijven. Bestaat er dan een beter symbool voor de liefde dan een paartje Knobbelzwanen?

 <p style="text-align: right;"><i>Finlandia</i></p>	<p><small>Joutsen - Suomen lintujen kuningas Svaren - ättast bland Finlands fåglar The swan - king of the birds in Finland Der Schwann - der König der Vögel in Finland</small></p> <p>PAR AVION LENTOPOSTI FLYPOST</p> <p><i>Finlandia</i></p> <p>22.6.93 Hanski</p> <p>Kesäiset Onnitellut Marjalle synttärinä ja Hyvää Juhannusta kaikille. Koskelolla oli pesä halko- pinnassa, mutta hylkäsivät 12 monausta. Kukaan tuli taas 30 ja tein useita kalapullia Kaarina edistyy sulkepotossa Eilen söi muun elämaansi kuit Ristalta. Terveisin Isä ja Kaarina</p> <p><small>13 733</small></p> <p><small>PRINTED IN FINLAND BY PAPERITAITO A101</small></p> <p><small>POSTIMAKSU MAKSETTU PORTO BETALT PORT PAYE EACH OF THESE TELL ALIA LANGER</small></p> <p><small>6 433300 020227</small></p> <p><small>SPR 1993 FRK OVH 7,00</small></p>
<p style="text-align: center;">Knobbelzwanen (1993, Rode Kruis) 7,00 FIM</p>	
 <p style="text-align: right;"><i>Finlandia</i></p>	<p><small>Metsän talvinen värikkä; punatikka. Fårglücken i vinterkogen; domherren. A splash of colour in the wintry woodlands; a bullfinch. Ein winterlicher Farbleck im Wald; Dompfaff.</small></p> <p>PAR AVION LENTOPOSTI FLYPOST</p> <p><i>Finlandia</i></p> <p>Naisten maallinen meuras Viikon 11 päivän kesä 36 Joulu 5 18.23.71 Oiva Piipelin Kuvapainosk. 10 15321 Lanti</p> <p><small>Foto: Heikki Ketola</small></p> <p><small>PRINTED IN FINLAND BY PAPERITAITO A41</small></p> <p><small>19961</small></p> <p><small>POSTIMAKSU MAKSETTU PORTO BETALT PORT PAYE EACH OF THESE TELL ALIA LANGER</small></p> <p><small>6 433300 020227</small></p> <p><small>SPR 1994 FRK OVH 7,00</small></p>
<p style="text-align: center;">Goudvink (1994, Rode Kruis) 7,00 FIM</p>	

Goudvink (2009, Rode Kruis)
1,50 €

Bovenstaande foto werd in 2003 al eens gebruikt voor een kaart die besteld werd door WWF (zie infra).

Pimpelmees
(2009, Fins kankerfonds)
1,50 €

*Het oppervlak van het meer op het ijs, het getsjilp in het winterweer,
alles wat de Schepper brengt, geeft ons de vreugde van Kerstmis.*

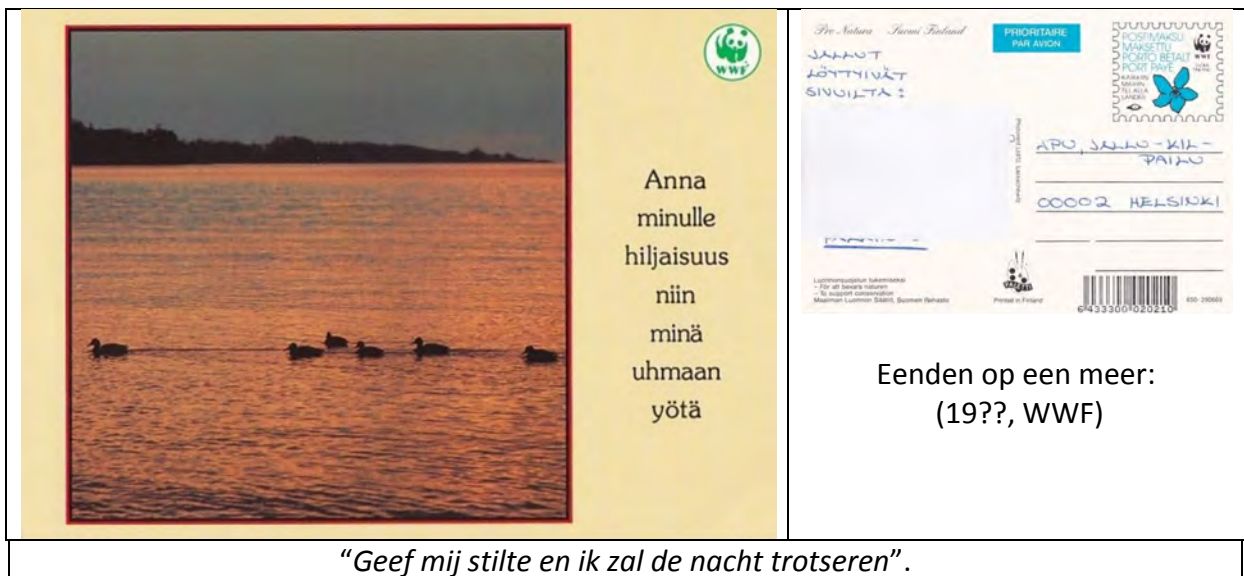
In onze gewesten zij het vooral Pestvogels die de bessen van de Gelderse roos komen plunderen. Toch zie je ook andere vogels zoals lijsterachtigen en mezen op de bessen van de Gelderse roos zitten.

Goudvink
(2009, UNICEF)

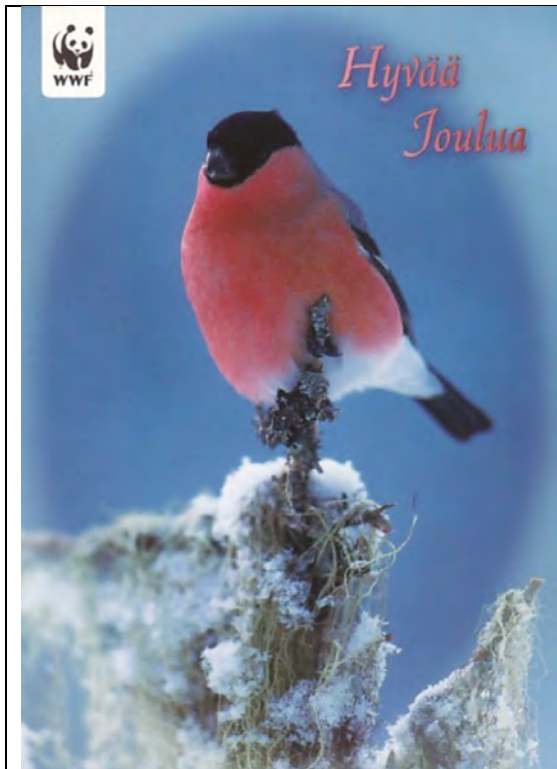
Van UNICEF werd maar één fotokaart met een vogel gevonden – alweer een Goudvink!

De meeste fotokaarten met vogels zijn ten voordele van het WWF (Wereldnatuurfonds).

Eenden op een meer:
(19??, WWF)

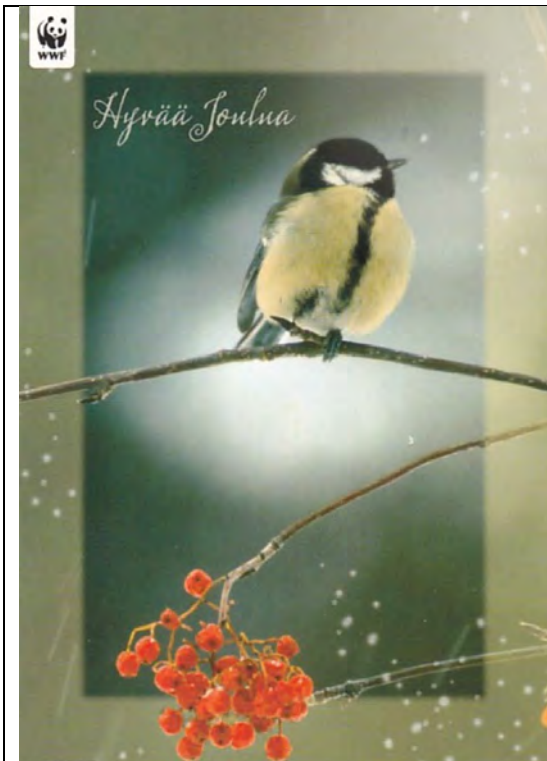
“Geef mij stilte en ik zal de nacht trotseren”.

Goudvink (2003, WWF)
1,40 €

Goudvink (2004, WWF)
1,40 €

Koolmees (2010, WWF)

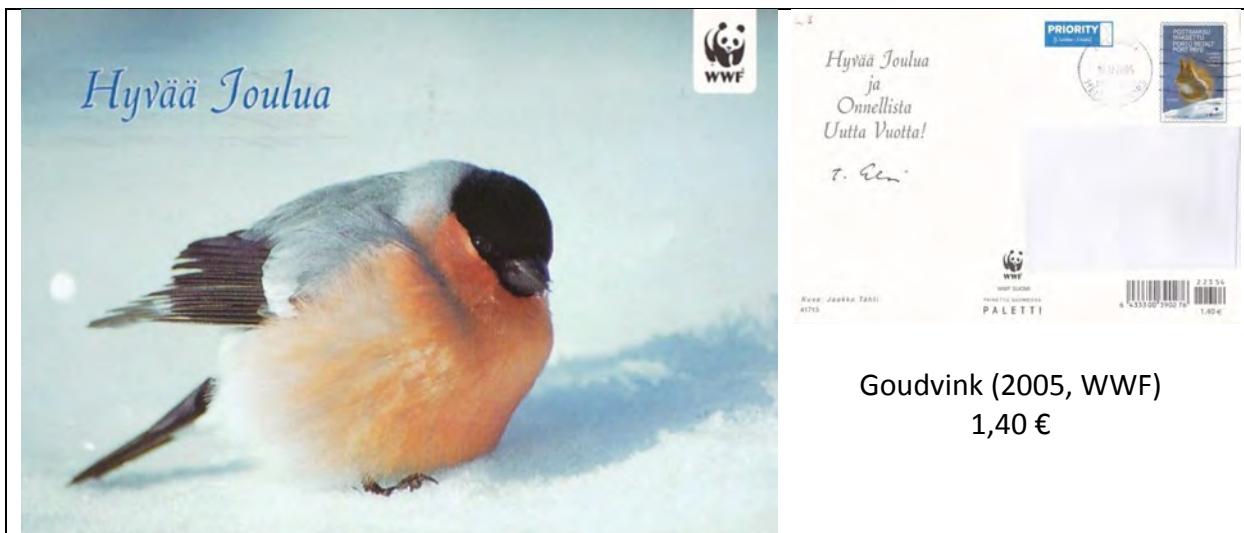

Glanskop (2012, WWF)
1,70 €

Goudvink (2012, WWF)
1,70 €

Goudvinken in de sneeuw – dat doet het altijd op foto....

Goudvink (2005, WWF)
1,40 €

Alle fotokaarten met Goudvinken tonen de mannetjes die heel wat kleurrijker en fotogenieker zijn dan de vrouwtjes.

Goudvink (2010, WWF)

Kuifmees (2013, WWF)
1,75 €

De mezen zijn met 3 soorten op de fotokaarten vertegenwoordigd – na de Koolmees en de Pimpelmees ook nog de Kuifmees.

In de vorige eeuw werden de kaarten nog met Finse Mark betaald en kostten ze minder dan een euro. Nu worden ze postfris voor ongeveer 2 euro verkocht. De gebruikte kaarten op internet worden voor 2 tot 5 euro verkocht.

En wist u dat u deze kaart naar overal ter wereld kunt sturen en bij aankoop van deze kaart de verzending naar alle landen inbegrepen is? Of zoals dat heet in het Fins "*Postimaksu maksettu kaikkiin maihin*" (of in het Zweeds, want Finland heeft een Zweedstalige minderheid van iets meer dan 5%: "*Porto betalt till alla länder*") – ook met de internationale vermelding "*Port payé*".

Nog een laatste kaart van de WWF – wie weet welke vogel hier door de Finse wouden vliegt?
Stuur uw antwoord naar kobra22@telenet.be.

De Finse post wilde zijn innovatie al tonen in de vorige eeuw met een hologram-fotokaart – voor mij de mooiste van allemaal (maar dat zal wel zijn omdat er toch een Finse fotokaart is waar er uilen op staan ;-)) Jonge Ruigpootuilen dan nog wel – uniek op een poststuk! Deze kaart werd uitgegeven t.g.v. NORDIA 1993 als reclame voor de internationale tentoonstelling FINLANDIA 95.

FINLANDIA 95

Specialized World Exhibition
HELSINKI 10.-15.5.1995

SETEC OY
SECURITY through TECHNOLOGY

Päämäärämme on johdattaa asiakkaamme ensi vuosisadalle mukanaan maailman kehittyneimmät turvapainotuotteet ja -järjestelmät.

Vårt mål är att leda våra kunder in på det kommande århundradet försedda med de mest avancerade värde-tryckprodukter och system i världen.

Our aim is to lead our customers into the next century with the world's most advanced security printing products and systems.

POSTIMAKSU MAKSETTU KAIKKIIN MAIHIN
PORTO BETALT TILL ALLA LÄNDER
PORT PAYE POUR TOUS LES PAYS

SUOMI * FINLAND

PRINTED BY SETEC OY * DESIGN: PIIRKKO VAHTERO

HOLOGRAMMIEHIÖ 2
HOLOGRAMHELSAK
HOLOGRAM POSTCARD

PHOTO: PENTTI JOHANSSON/LUONNONKUVA-ARKISTO

PK PF

kobra (Koenraad Bracke)

“THEMABEURS” NUNSPEET

Zaterdag 2 mei 2020

Sporthal De Brake

Oosteinderweg 19 – open 9.30-15 uur

Entree € 3 en gratis parkeren

Al meer dan 25 jaar een begrip in “postzegelland” op de eerste zaterdag van mei en waar tientallen filateliestands worden aangevuld met munten en ansichtkaarten.

Bij de komende editie staat het THEMATISCH VERZAMELEN centraal met deelname van een groot aantal hierin gespecialiseerde filateliestands !

**Evenement i.s.m. Postzegel Vereniging Nunspeet
Nederlandse Vereniging voor Thematische Filatelie**

Contact beursorganisatie voor deelname en informatie
via email info@wbevenementen.eu / telefoon 050-5033926